

Innhold

Forord.....	9
1. Overganger i oppvekst og utdanningsløpet.....	11
<i>Gro Marte Strand og Anna Järnerot</i>	
Innledning	11
Hva sier relevante styrende og veiledende dokument om overgangene?....	12
Hvem henvender vi oss til i denne boka?.....	13
Overganger som forskningsfelt	14
Forståelsen av overganger som komplekse og dynamiske prosesser	15
Kort presentasjon av kapitlene.....	17
Referanser.....	20
2. Foreldreperspektiv på overgangen fra barnehage til skole	22
<i>Else Johansen Lyngseth, Tuva Schanke og Kristine Warhuus Smeby</i>	
Innledning	23
Tidligere forskning og teoretisk bakteppe	24
Forskningsdesign og metodiske refleksjoner.....	27
Foreldrenes mangesidige perspektiv på overgangsprosessen	29
Den viktige forberedelsen.....	30
Samarbeidshandlinger mellom barnehage og skole speiles i foreldres fortellinger	32
Overgang til å bli skoleforeldre	36
Avsluttende diskusjon: Foreldrenes erfaringer av overgangen når skole og barnehage har økt oppmerksomhet på samarbeidet	38
Referanser.....	40
3. To skolars perspektiv på den faglige overgangen til mellomtrinnet.....	43
<i>Iris Hansson Myran og Anna Järnerot</i>	
Innledning	44
Tidligere forskning og teoretisk perspektiv	45
Metode	48
Resultater og drøfting	50
Oppsummering	59
Referanser.....	60

4. Overgangen fra innføringsklasse til ordinære nærskoler: Nyankomne foreldres perspektiver	63
<i>Sultana Ali Norozi og Borgny Marianne Knudsen</i>	
Innledning	64
Hvorfor er det viktig å inkludere foreldres perspektiver?	67
Konseptuelt rammeverk	69
Fremgangsmåte	70
Nyankomne foreldres perspektiver	71
Avsluttende refleksjoner	79
Referanser	80
5. Tweens: Mellom barndom og ungdom i konstant aldersveksling	84
<i>Ingvild Kvale Sørensen</i>	
Innledning	85
Barndomsstudiene – barn som værende, tilblivende og i overgang	86
Tweens som alderskategori	87
Å snakke med barn	89
Fra å leke til å snakke	90
Aldersveksling	92
Den seige overgangen	94
Mange måter å være tweens og mellom på	96
Referanser	98
6. Elevenes perspektiv på overgangen til ungdomstrinnet	100
<i>Kathrine Lervold, Jan Arvid Haugan, Per Frostad og Gro Marte Strand</i>	
Innledning	101
Litteraturgjennomgang: Elevenes overgang til ungdomstrinnet	102
Metode og utvalg	105
Resultater	108
Oppsummerende diskusjon: Elevene opplever den psykososiale dimensjonen ved overgangen som mer positiv enn den faglige	113
Implikasjoner for pedagogisk praksis	115
Avslutning: Elevene opplever overgangen alt i alt som positiv	117
Referanser	117
7. «Du tar virkelig det store steget». Elevenes overgang fra ungdomstrinn til videregående opplæring	123
<i>Gro Marte Strand</i>	
Innledning	124
Hva vet vi om elevenes opplevelser av overgangen til VGO?	125
En sosiokulturell, flerfoldig og flerdimensjonal overgang	126
Utvalg, materiale og analyse	129
Studiens kontekst og begrensninger	129

Studiens funn: Elevenes opplevelser	130
En helhetlig overgangsprosess og et helhetlig støttebehov	135
Implikasjoner for skoleslagenes praksis: Helhetlig og godt planlagt støtte . .	139
Hva kan vi ta med oss videre? Oppsummering og konklusjon.	140
Referanser.	141
8. Overgangen mellom sykehuskole og ordinær skole. Helsefremmende inkludering og tilrettelegging for elever med langvarig sykdom	145
<i>Mari Pauline Ween og Anne Bonnevie Lund</i>	
Innledning	146
Overganger	147
Forskning på overgang fra sykehuskole til ordinær skole	147
Skolen som helsefremmende og inkluderende arena.	149
Lærerens «agency» og handlingsrom	150
Metodiske tilnærminger.	151
Resultater og diskusjon – lærernes handlingsrom for helsefremmende inkludering.	153
Konkluderende perspektiver: Læreres opplevelse av tilretteleggingsarbeid for helsefremmende inkludering.	159
Referanser.	161
9. Flerspråklige lærere som ressurs og støtte i skoleoverganger for nyankomne ungdommer	164
<i>Laila Engan</i>	
Innledning	165
Rett til opplæring.	166
Teoretiske perspektiver og tidligere forskning.	167
Metode	171
Overgangen inn i norsk skole	172
Diskusjon og pedagogiske implikasjoner.	179
Referanser.	182
10. Fra elev til lærling, hvordan støtte ungdommenes literacykompetanse i overgangen	186
<i>Runa Eugenie Røttereng Greiner og Kari Anne Nordgård</i>	
Innledning	187
Tidligere forskning	188
Literacy som kunnskapsfelt	190
Metode	191
Resultat	193
Diskusjon	198
Konklusjon	202
Referanser.	203

11. Veien inn i lærerutdanning	205
<i>Anna Järnerot og Anne Bonnevie Lund</i>	
Innledning	206
Overganger til høyere utdanning.....	207
Metodisk tilnærming	210
Resultater – hvordan opplever grunnskolelærerstudentene overgangen til lærerutdanninga?.....	211
Diskusjon	216
Avsluttende refleksjoner	220
Referanser.....	221
12. Kulturmøter – en arena for innsikt og forståelse i overgangsarbeidet..	224
<i>Iris Hansson Myran og Heidi Sandø</i>	
Innledning	225
Hva er et kulturmøte?	226
Eksempel på hvordan kulturmøter har vært en bærebjelke i overgangsarbeidet	228
Ulike aktører i overgangsarbeidet	232
Oppsummering	235
Referanser.....	235
13. Hva kan vi lære av denne boka?	238
<i>Anna Järnerot og Gro Marte Strand</i>	
Innledning	238
Ulike typer av overganger.....	238
Aktører i overgangsprosesser.....	239
Referanser.....	242
Forfattere.....	243